

„Edinost“

Ihaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogobu

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin picego št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Kraljeva svatba v Belemgradu.

(Dopis.)

Ko je človek vstopil v novo družbo, treba, da se družbi predstavi. Zato pa, evo me, da se tudi jaz predstavim čitateljem vredne „Edinosti“: ime mi je X, po poklicu sem Y, in ker za-me ni razlike mej Hrvati in Slovenci, ne more je biti tudi mej Srbi in Hrvat. To so torej tri plemena (ali nekaj več, ali pa manjše...), ali — jeden narod.

Ali ne, modri gospod profesor v izgnanem Gradu?!

Kar-koli je zakrivilo jedno teh plemen, to škodi — narodu! Mnogo so zakrivil Hrvati, vsprejemši Žide v bratski objem; mnogo so zakrivil Slovenci, živeči — nehoté — od nemške kulture; ali največ so zakrivil Srbi, ker so pokazali svetu, da jih je zapustilo staro junaštvo in poštenje...

Ni ga pravila brez izjeme; no, pravilo je in ostane: da vsaki narod ima takega kralja, kakoršnjega zasluži. Ah, da je bilo v sreči plemena srbskega toliko poštenja, a v rokah toliko jakosti, da bi se ne bil dal kovati v verige, da bi se bil iznebil Milana o pravem času, poslavlši ga — po svetu in zaprši mu vrata kraljevine za vedno!! Ker pa to plemo ni umelo in ni moglo tega, je pokazalo le, da je zdrelo za vsako vladno, samo ne — za konstitucionalno...! Je pokazalo, da nima pravice zahtevati, da bodi Milanov sin bolji od očeta...!

«Quod licet Jovi, non licet bovi!» Ako je 40-letna Mašinka ugajala 25-letnemu kralju, bilo je to njemu — kralju — slobodno, da se zaljubi v njo — dušo in telesom, in ob belem dnevu... Mi bi ne zamerili tega kralju Aleksandru, ker mu je duh pokojne babice blagoslovil nezakonsko ljubav z bodočim vladarjem...

Ali z druge strani treba povdariti: »Quod licet bovi, non licet Jovi«. Da se je meni dogodilo, kar se je dogodilo Aleksandru I (da le ne bo: zadnjemu), mogel bi se tudi jaz (ki nisem kralj in tudi ne srbski minister) oženiti se svojo »ljubo«, in tudi ko bi imela dvajset let več, nego jaz... V tem primeru sem jaz b.o.s... Ali kralj...

Da se umemo: jaz ne trdim, da se knezi morajo ženiti le s kneginjami, kralji le s kraljicami. No, menim, da naj se tudi kralji ženijo — pametno! Pametno? Da si je mladi kralj Saša izbral kratosico 14—16 let, s plavo kito, črnimi obrvi, modrima očesima, tankim pasom, vitkim stasom, a vendar jako in energično, tedaj bi se bilo reklo: »Saša ima dober ukus...»

PODLISTEK.

Zinka Brazilijanka.

Povest. Spisal Ivo Trošt.

Le nekateri tesnoročniki so ponavljali, da je sicer vse res, lepo in gladko pisano, tudi gladko čitano, pa da od same lepe domovine in čestite vere naših očetov se ne da nič ugrizniti. V Ameriko sili Slovenca skrb za vsakdanji grizljaj. Tudi te besede so bile sprejete z glasnim odobravanjem; le moj oče niso rekli ničesar.

Tudi moje mamo je list ganil do solz, potem so pa zaprli oči —

Komaj smo se spomnili, da jim je najbrž predolga vožnja prikrajšala dveje življenja na tem svetu, so že zaupili: Umira, umira! In drugi: Mrtva je!

Moj Bog! Moja mama — mrtva!

Kaj se je pozneje zgodilo, ne vem, ker so mojo mamo položili na kup ilovice — na mrtvaški oder, a mene na ležišče, kjer so iz-

Da si je izbral Amerikanko s 50 do 100 milijonov, bili bi govorili: »Saša je pametnejši, nego bi bili pričakovali...»

Milana smo poznali od davna. Sedaj ne moremo ugodno soditi tudi o Aleksandru. Potem smo imeli priliko spoznavati »vodjo naroda srbskega«, Nikolo Pašica in druge — ministre... Kakoršen vladar, taki ministri in takov — narod.

Akcije v Srbiji stojé slašo. Kar se dogaja v tej nesrečni deželi, to je tužno, žalostno, to boli v srce onega, ki je Slovan, ki kakor Slovan ljubi to zemljo, ki bi želel, da bi bila Srbija na višini prisojene jej naloge, naloge balkanskega Piemonta, katere naloge pa Srbija ni umela, ker ni bila tako srečna, da bi jej bila srbska mati porodila kakega srbskega Cavourja...!

Morda se Avstrija sedaj spomni svoje misije... Car je že čestital Milanovemu sinu...

I. Dostavek uredništva. V dvojnem se pač strinjamo z gospodom dopisnikom: v sodbi o Milanu in v obžalovanju, da Srbija ni ostala na višini svoje naloge kakor slovanska država. Ne strinjamo se pa v strogosti sodbe o narodu srbskem in s pesimizmom glede na bodočnost. Mi se nadejamo temveč, da Srbija srečno prebije krizo, provzročeno po neštevilnih zmotah nje državnikov, ter da jej nastopijo zopet državniki, ki to državo navedejo zopet na pot dobrih tradicij krvi in vere, na pot prave resnične narodne politike. To želimo na korist in srečno bodočnost naroda srbskega in vsega Slovanstva!

Politični pregled.

TRST, 28. julija 1900.

K položaju. Po vsem, kar smo pisali o dosedanjih ugibanjih in prizadevanjih za vzpostavitev stare večine, so pač naši čitatelji že posneli, da mi nismo navdušeni za te načrte, vzlasti pa ne za zopetno tesno zvezo z nemškimi konservativci. Tudi vzroke, zakaj nismo, smo navajali že in opetovano. Nočemo jih torej danes ponavljati.

Priznati pa moramo, da je jako simptomatično: s kakim strahom, s kako nervoznostjo vzlasti nemško liberalni krogi spremljajo vsako znamenje, ki kaže na to, da se prizadevanja res vrše. In naravnost zabavno je, kako se zaletajo zdaj sem in zdaj tja, kjer slutijo kako nevarnost. Zdaj gasé, tu v prihodnji hip zopet tam. Včeraj so se razburjali radi vesti iz Krakovega, da konservativno krilo poljskega kola hoče na vsaki način zopet stopiti v tesne zveze s Čehi in da so se že storili prvi koraki v ta namen.

Danes pa so iz sebe radi govora nemškega konservativca in zborničnega predsednika, dra.

dahnili moja mama... — Dalje govori sporočilo:

Naslednji dan je moral Rado prineesti tudi pismo od strica Franeta z očetovega doma z neveselo novico, da se teta Reza namerava omožiti v svojem petdesetem letu. S tem je splavala po vodi Gregorju tudi sicer malovabljava nada, da bi utegnil kdaj dedovati njeni skedenj.

Tudi stric France je pristavil, da bijim srčno rad pomagat. Prodal bi eno kravo — ena bi mu še ostala — pa bi imeli nekoliko za pot, ali dostavil je tudi skrbno, da tolika družina pri njem nima prostora pod streho; še stric Tone se komaj stisne črez zimo.

Gregor si je mislil na tihem in komaj požiral žalost: za mojo ubogo ženo res ne bo več prostora na domači zemlji. Revica, da vsaj tega ne ve. Če bo za nas kdaj bolje: kdo ve? —

Na faziendi grofa de la Maria.

14. aprila 188*.

Spoštovani gospod učitelj!

Oprostite mi slabo pisavo. Danes ne mo-

Fuchsa v Altenmarktu, kateri govor smo tudi mi omenili v včerajšnji številki in v katerem je ta konservativni prvak povdarjal, da Avstrija ni več nemška država in da je le zveza držav, navstala vsled dobrovoljnega združenja. To je sicer zgodovinska resnica, ali v očeh nemških hegemonov je to zločin, ker vidijo v taki trditvati tatent na njih strankarsko dogmo, recte veliko laž, da so Nemci ustvarili to državo in da so le oni tista vez, ki jo drži skupaj. Fikejjo, da je Avstrija nemška država, hočejo vzdržati po vsej sili, in kdor jim hodi na pot na tem prizadevanju, temu ne dajejo pardona. Zato se je »Neue Freie Presse« zagnala tudi v dra. Fuchsa z vso sofistiko in rabulistiko svojo radi izreka, da Avstrija ni nemška država. Židovsko-liberalno glasilo očita tudi njemu, da je hotel napraviti poklon pred Čehi, ker da nemška katoliška ljudska stranka kar gori v hrepenenju po zopetni ustanovitvi prejšnje večine, v kateri bi tudi ona zopet stopila na prejšnje mesto. Ker se je dr. Fuchs tako daleč »spozabil«, ga »Neue Freie Presse« za kazen proglašá slovesno in pred vsem svetom: nevrednim dostojanstva predsednika avstrijskega parlamenta!! Pa tudi parlament, ki ima takega predsednika, da ni vreden, da živi!!

Vidite, kake izbruhe srditosti more provzročiti v nemški gemeinbürgschaft — strah pred večino, sestavljeno iz skupin na desni!

Pa še jedno sumljivo znamenje je opazil židovski list v tem, da se konservativni »Linzer Volksblatt« povoljno izraža o zadnjem govoru dr. Gregra!! Radi vseh teh znamenj je vodilni nemško-liberalni list silno ozlovoljen, ker se mu zdi, da se lepi načrti mož v »gemeinbürgseacht« rušijo kos za kosom in da je bila toli zaželenja večina, v kateri bi Poljaki in nemški konservativci pod vrhnim vodstvom in na izključno korist nemško-židovske klike premagali — ubijati Čeha in Jugoslovane, le lepe sanje.

Resnica pa ostaja ta, da kdor hoče Slovanom odrekati pravo domovinstva v Avstriji, ta negira duh in zgodovinsko nalogo te države, in kdor hoče, da je Avstrija nemška država, ta Avstrija — noče!

Slučaj imenovanja novega višega državnega pravdnika v Gradu, v osebi dra. Rieglerja, je kakor svetlo ogledalo, v katerem nam razločno in pristno odsvita položaj naš! Tu vidimo v vsej realnosti, kako je razpoloženje vladnih organov nasproti nam Slovincem! Tako je danes, kakor je bilo od nekdaj: ne le nedobrohotno, ampak direktno nasprotno! Pa tudi ne samo nasprotno v stvari, ampak tudi skrajno žaljivo v formi! Nekaj takega smo doživeli mi primorski Slovenci baš sedaj povodom sklicanja deželnega

rem drugače. Solze so se mi posušile in tudi v prsih me ne boli več. Komaj čutim, kaj se godi okolu mene. Danes je dvanajsti dan, moj Bog, pa kakšen dan, kar smo zapustili faciend grofa de los Campos, kjer so umrli moja ljuba, nepozabna mama.

Strah in beg in bolezen in žalost in breznađejne želje po domovini, vse to je spravilo šibko ženico. Dovolite, da Vam to opišem.

— Gospoda, gospoda! so upili. — Duhovnika, duhovnika!

— Z Bogom bi jo morali spraviti — je svetoval ta in oni, ko ni bilo več mogoče pomagati.

Oče so hodili potrti iz barake in v barako; rekli pa niso nikomur niti črhice. Pa sem poznala, da jih nekaj skrbi.

— Rado, čuj, so poklicali, mrljica bi bilo treba vendar spraviti po krščansko; je bila moja žena, veš.

— No, seveda. V rjuho jo zavite in dvema možema reci, naj vzameta lopati, da

zboru istrskega. Ali še huji, še bolj kričeč je slučaj imenovanja dra. Rieglerja višim državnim pravdnikom v Gradu! Kar poroča včerajšnji »Slovenski Narod« o zgodovini tega imenovanja, to je neverjetno, gorostasno, in izreki nekaterih državnih dostojanstvenikov, navedeni v ljubljanskem listu, so naravnost vnebovpijoči in pričajo, kako vladni krogi od gori doli gledajo na nas Slovence in s kako mirno dušo morejo oni žaliti cel narod, ki se do sedaj v vsej zgodovini te države ni z nobenim svojstvom odlikoval tako, kakor se svojo lojalnostjo!

Mi Slovenci ne zahtevamo nikoli, da na to ali ono mesto mora priti baš ta ali oni Slovenec; ampak zahtevamo le — in manje menda ni mogoče zahtevati —, da bodi oni, ki hoče poslovati ali mej nami ali za nas, sposoben v to na vse strani! Notoriška stvar je, katere ne treba dokazovati, da je velika večina območja višega sodišča v Gradu slovenskega jezika. To dejstvo pa zahteva apodiktčno, da viši drž. pravdnik v Gradu mora znati tudi slovenski. To je priznaval tudi minister pravosodja sam, ko so se mu slovenski poslanci poklonili v tej stvari. In vendar je potem imenoval trdega Nemea, ki ne zna ni besede slovenski!! Predsednik višega deželnega sodišča v Gradu, bivši minister Gleispach, pa je — glasom poročila v ljubljanskem listu — segel še dalje, rekiš: da viši državni pravdnik sploh ne sme biti nikdar Slovenec! Tu je torej povedano nago in einično, da so Slovenci a priori in načelno izključeni od onega mesta, da jih že njih rojstvo diskvalificira in da jim je torej v nesrečo. Ali ni to v zasmeh?!

Ali zgodovina tega imenovanja pripoveduje še o hujih izrekih. Neki odličen uradnik v justičnem ministerstvu je rekel, da je nesramno in arogantno od strani Slovincem, ako tudi to mesto prištevajo v obsežje svojih političkih pretenzij. Više državno pravdnštvo v Gradu da mora ostati nemško.

Že to je značilno za mišljenje in dispozicijo birokracije nasproti nam Slovincem, da proglašajo kakor politične pretenzije tudi take zahteve naše, tako umljive same ob sebi, zahteve po uradnikih, ki bodo znali občeovati z nami ustmeno in pismeno, zahteve torej, ki jih stavljamo tudi v interesu zanesljivosti pravosodstva, tega glavnega pogoja zaupanja v oblasti!!

A da govore na glas, da so naše zahteve »nesramne« in »arogantne«, je pa dokaz, da je res, kar smo rekli gori: da postopanje organov državne uprave nasproti Slovincem ne involvira le stvarnega odklanjanja naših, v

izkopljeta grob. V teh krajih treba pogrebsti kmalu po smrti, sicer smrdi. — Če hočete moliti, seveda, kdo brani?

— Pa brez krste, Rado?

— Ljubi moj! Škoda, da misliš nekaj več nego drugi; po smrti je gnjiloba, pa bodi v krsti ali brez krste. Morda je v krsti lepša? —

— In pa brez duhovnika?

— Ba—a—a—a! Če je duhovnik ni pomagal doslej jej ne bo niti poslej. Ne budali sinko! Do duhovnika je od tukaj nad tri dni. Kdo bi ga plačal, in kdo bi neki tukaj čakal ob takem smradu?

Moj oče je skomizgail z rameni, kar je pomenilo že od nekdajšnjih časov: ne morem pomagati; torej... In tisti »torej« je bil oster nož v moje sree. Na to, na smrt ni nihče mislil, ne doma, ne medpotoma, ne pri grofu dos Estrados. Vsi smo hiteli za boljšim zaslužkom in brezskrbnim življenjem, in moja uboga mama z nami — v smrt.

Rado je privlekel od nekod umazano,

zakonih opravičenih zahtev, ampak je tudi — žaljenje v formi!

Katoliški shod Zagrebu se bo vršil dne 3. septembra. V »Information« pišejo iz Zagreba, da se bo shod bavil izključno le z verskimi stvarmi. Do neke mere da bo na shodu prevladovala Strossmayerjeva smer, ali ne v političnem, ampak le v verskem pogledu. Na shod pridejo tudi zastopniki hrvatske in slovenske duhovščine iz Dalmacije, Istre, Bosne-Hercegovine in Kranjske, ker je vsaka teh dežel sama za-se premajhna in prešibka, da bi mogla prirediti katoliški shod z nado do realnega vspeha! Temeljna misel shoda v Zagrebu je, da združi v skupne sklepe vse katolike, govoreče isti jezik in bivaajoče v mejah monarhije. Udeležba na Strossmayerjevem jubileju, ki se bo vršil v Djakovem po katoliškem shodu, da je stvar za-se in ne bo v direktni zvezi s shodom. Namerjana je bila tudi razprava o slovanski liturgiji, ali potem se je izpustila iz programa, ker je — po zanesljivih poročilih — to vprašanje od strani Vatikana že ugodno rešeno v zmislu hrvatskih želja! Ni pa znano za sedaj, da-li je vprašanje rešeno le principijelno ali tudi formalno, in kako daleč seza to, v kar je privolil Vatikan.

Poroka v hiši Obrenovićev. Za poroko kralja Aleksandra z Drago Mašinko se delajo v Belemgradu velike priprave. Poroka ne bo jutri, ampak najbrže v torek. V konaku v Belemgradu vlada seveda veliko zadoščenje vsled čestitk iz Petrograda. Da so v Petrogradu zadovoljni z dogodki v Belemgradu, je soditi tudi po vesti, da car dopušlje kraljevi nevesti bogatih daril in da se da na poroki zastopati po posebnem odposlancu.

Službeno se oporeka govoricam, da bil narod srbski sila nezadovoljen s to poroko; narobe da je res: kralju da prihaja neštevilo čestitk iz vse dežele. Slednjič se oporeka tudi vestem, ki so se širile o starosti kraljeve zaročnice. Ista da je bila rojena leta 1867, ima torej le 33 let. Udova je res, ali ni bila nikdar ločena od svojega moža in tudi otrok ni imela nikdar!

Tržaške vesti.

Doktorjem prava je bil predvčeršnjem na vseučilišču v Gradu promoviran gospod Ščito mir Dolenc, konceptni praktikant na c. kr. pošt. ravnateljstvu v Trstu. Čestitamo!

Tržaški mestni svet je imel sinoči svojo javno sejo. Navzočih je bilo 29 svetovalcev. Župan je priobčil, da je mestnih od stražarjev dobil spomenico, v kateri prosijo, naj bi se službeni red, ki je nedavno stopil v veljavo, nekoliko spremenil. Vsprejeli so Spadoni-Venezianov predlog, da je naložiti mestni delegaciji, naj prouči stvar in naj se izreče, da-li je možno izvesti zahtevane reforme.

Svet. Bratos je interpeliral župana, da-li še trajajo vzroki, iz katerih je magistrat sam prevzel upravo okrajne bolniške blagajne?

Župan je odgovoril, da interes rečene blagajne zahteva, da nje uprava še za »nekoliko časa« ostane v rokah magistrata, dokler se finance blagajne ne uredi popolnoma. Dal je tudi municipiju nalog, naj razmisli o taki preosnovi statuta blagajne, da ne bo več neučesnih dogodkov. Tu imamo torej formalno priznanje, da so finance okrajne bolniške blagajne potrebne saniranja in da je bilo »neuspešnih dogodkov«. Ali bi ne bilo

neobdelano desko — planko, kamor so še tisti večer položili v rjuho zavito našo mamo. Jaz sem zavila tudi njihovo lice, da bi je zemlja ne tiščala, in na prsa se jim položila jeruzalemski rožni venec. V mraku potem sta hotela dva moža na tihem vzeti truplo in nesti kakih tisoč korakov strani, kjer je čakal izkopen grob; pa meni se je zdelo, kaj nameravajo: tekla sem za njima, moje sestrice za mano in Gregec je jokal zadnji v najžalostnejšem sprevodu, ki sem ga kdaj videla na svetu. Vsaka izmed nas je zdihala drugače, vila roke, klicala mrtvo mamo in hitela moliti.

Naši rojaki niso vedeli za pogreb, zato so ostali doma v oddaljenih barakah in fa-ziendah; domačini in Italijani so se pa še posmehovali našemu jeziku in naši nesreči, le Rado se je delal resnega, gledal v tla in se skrivaje škodoželjno oziral na-me. Moje sestrice so se prijemale meni za krilo in vpile: Zinka, Zinka—a—a! Ne pusti vzeti mamo, ne pusti—i—i! Zinka—a—a, a—a! (Pride še.)

dobro, da bi bil koncept odgovora g. župana nekoliko jasnejši, kajti oni, ki so najbolj zainteresirani in ki nosijo novce v blagajno, so — siromaki!!

Na dotično priporočilo svetovalec Bratos je asesor Boecardi izjavil, da municipij ukrene vse možno, da pride v okom pomankanju vode v okrožju sv. Jakoba.

Svet. Ravasini je rekel, da je čiščenje ulice jako nedostavno, da-si je občina v m. novembru povisala prispevek za 33 tisoč kron. Priporoča torej, naj municipij obrne temu svojo pozornost.

Tajnik Brugnara je čital prošnjo praviljalnega odbora za gradnjo električne železnice na Opčine, da bi se gonilna moč za to železnico prepuščala po čim najnižji ceni. Vsprejel se je predlog svet. Ventura, da se stvar vrne plinarji, da jo uredi ona; in tudi predlog Ravasinijev, da naj poboljšek traja le tako dolgo, ko bo imela družba dohodek petih odstotkov.

Vodstvo gledališča Comunale zahteva podporo, da se plinova luč na odru nadomesti z električno. Vsprejet je bil predlog svetovalec Markusa, da se stvar odloži na september.

Za popravo poslopja muzeja Revoltella so dovolili kredit 21.000 kron, za pokritje potoka v ulici Sete Fontane 52.602 kroni. Potem je zbor odobril nekatere predloge odseka za javne zgradbe za uravnavo ulice Piccardi, Porta, Mozza, Ferriera in Media.

Za dela na cesti Miramare zahteva tehnični urad nadaljnji kredit 10.000 kron. — Več trgovcev z jestvinami je uročila prošnjo, da bi se umaknil: prepoved prodajanja petroleja v takih prodajalnicah z živili. Sprejel se je predlog Benussijev, da se dotičnim trgovcem, ki so že prodajali petrolej, podaljša dovoljenje še za jedno leto. Potem je bila tajna seja, v kateri so imenovali nekatere uradnike.

Tudi Salezijanci! Župnika Hrovatinu, kapelana Walkerju in don Bulotu smo storili krivico, rekši, da le ta tropersna detelja žuga se štrajkom pobožnih družeb, za slučaj, da tudi zastava bratovščine sv. Cirila in Metoda pojde v jutranji procesiji sv. Jakoba. Storili smo krivico, kar priznavamo tu lojalno. Ne le imenovani trije — kakor nam poročajo župljani od sv. Jakoba —, ampak tudi prehlajeni Salezijanci so »razžaljeni« ker se hoče »žaliti« narodni »čut dežele« ter so zagrozili, da v omenjenem slučaju tudi ne pojdejo v procesijo se »svojimi otročiji«!

Ali se ti ne zdi, dragi čitatelj, kakor da kupa krvave ironije prekipeva, ko čuješ, kako ti iz Italije došli Salezijanci gorvoré o »naših otročjih«, katere so nabrali skoro izključno — iz slovenske krvi v mestu in po predmestjih?! Ali ne čuješ britkega zasmeha, ki ti zveni iz teh besed?! Ali ti ne stopa pred duševno oko — piastično in v rilijevu — vsa tužna zgodovina našega raznarodovanja z vsemi sredstvi, tisto trganje slovenskih duš iz naročja slovenskih mater, ko moraš poslušati, kako pobožni zavodi ne dopuščajo slovenski deci, da bi šla na pobožno slavnost, ako pojde tudi zastava, okolo katere se v čast božjo zbirajo slovenski očetje in slovenske matere, kako morajo (baje v imenu »katoliških resnic«) tudi slovenski otroci služiti v demonstracijske svrhe proti slovenskemu ljudstvu!!

Res, čudna so pota »vrlih boriteljev za katoliške resnice«!

Desetletnica obstanka »Slovankega pevskega društva« se bo praznovala (kakor smo že omenili) dne 5. avgusta t. l. na vrtu slovenske šole sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. Ta dan priredi omenjeno društvo veliko vrtno veselico, na kateri bosta blagohotno sodelovala tudi »Tržaški Sokol« in popolna godba. Kakor čujemo, dela odbor za ta dan velike priprave in je pričakovati, da se ta slavnost izvrši kar najlepše. Prižigali se bodo tudi krasni umeteljni ognji.

Program, ki je jako obsežen, priobčimo v kratkem. Kar se tiče petja, je itak že »Slovanško pevsko društvo« dovolj znano našemu občinstvu in mislimo, da tudi takrat pokaže svojo zmožnost. Za danes omenjamo torej le toliko, da bo slavno občinstvo opozorjeno na to slavnost in da z impozantno udeležbo pripomore, da se desetletnica toli zaslužnega »Slovankega pevskega društva« proslavi čim sijajneje, kar bo društvu v krepko vspodbujajo za nadaljno delo v čast in slavo mile slovanke pesmi!

Kupovalcem »Edinosti«. Da ustrežemo želji mnogih kupovalcev našega lista, nazna-

njamo, da se od danes naprej »Edinost« prodaja tudi v tobakarni v ulici Miramare, zraven Ecomomove palače (nasproti stranskemu uhodu na kolodvor južne železnice).

Iz Bazovice nam pišejo: »Šagro« po starem kopitu in stari razvadi priredi tukaj nekaj nezavednih mladeničev dne 29. t. m. Mi ne moremo drugače, nego da prosimo našo zavedno mladino, naj se ne udeleži tega plesa. Zapomnite si, dragi okoličanski mladeniči, da vse, kar ugaja nasprotnikom, ni koristno za nas, a vse, kar je dobro, poučno in vspodbudljivo za nas, njim ni prav. Tako je tudi s »šagro«. Njim ugajajo take »šagre«, ker vedo, kako se ob takih prilikah razlegajo razne umazane pesmi in se naše ljudstvo kvari in zaključek jim je neredko — pretep, da torej taki plesi delujejo le demoralizovalno, česar si ne more želeči, kdor je pravi prijatelj ljudstva.

Bazovičan.

Umrljivost v Trstu. Od 15. julija do včeršji 21. julija je umrlo 47 moških in 50 žensk, skupaj 97 oseb proti 76 v isti dobi lanskega leta. Med njimi je bilo 39 oseb starih do 1 leta, 9 do 5 let, 7 do 20 let, 7 do 30 let, 8 do 40 let, 12 do 60 let, 15 do 80 let, 0 nad 80 let. Povprečna umrljivost je znašala 30.0 od tisoč. Smrt je povzročila sušica v 11, bolezn v sopilih v 8, škrlatica v 2 slučajih, hripavica v 2, krup v 1, enteritis v 2 slučajih in legar 2 slučajih.

Dražbe premičnin. V poned., dne 30. julija ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Boscetto 34, pohištvo, konj in voz; v ulici Ghega 1, kolesa; v sv. Križu 293, kamenene stopnice; v ulici S. Giovanni 7, jestvine.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 28.5., ob 2. uri popoldne 32.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.7 — Danes plima ob 10.36 predp. in ob 10.3 pop.; oseka ob 4.10 predpoludne in ob 4.10 popoldne.

Pevsko društvo »Zvezda« v sv. Ivanu priredi drugo nedeljo dne 5. avgusta veselico s petjem, igro, deklamacijo in plesom na vrtu »Narodnega doma« v sv. Ivanu. Začetek veselice bo ob 5. uri pop.

Zahvala. Na veselici pevskega društva »Slava« so preplačali vstopnino: Pevsko društvo »Primorsko« 2.80 K, gg. F. Kravos 10 st., I. Piega 1.60 K, N. N. 10, Načertič 40 st., I. Vekjet 60 stot., I. Prele 20 stot., I. Predlog 1.60 K, Berdon 20 st., B. Godina 20 st., N. N. 20 st., F. Šumon 60 st. Hvala vsem darovalcem!

Z naših sodišč. Včeraj so bili na tuk. deželnem sodišču obsojeni: 28-letni Ivan Poropac zaradi nevarne pretaje v 2 meseca težke ječe; 33-letni Ignacij Kadik, zaradi obrekovanja v 3 mesece težke ječe; 27-letni Josip Boschino, zaradi tatvine v 3 mesece težke ječe in izgon iz totranske polovice monarhije.

Zahvala. Podpisani odbor se najsrčneje zahvaljuje vsem onim, ki so minole nedelje prihiteli pod našo zastavo in so dokazali s tem, kako ljubijo našega »Slovana«! V prvi vrsti izrekamo zahvalo poslanecemu gg. Ivanu Goriupu in Ivanu Mariji Vatovetu, vrlemu rodoljubu gospodu Josipu Urbančiču iz Bazovice in prečastiti duhovščini. Nadaljna naša zahvala velja slavnemu pevskega društvu »Zvezda« iz sv. Ivana, ki je prihitelo v tolikem številu, bratskemu društvu »Lipa« iz Bazovice in njega pevovodju g. H. Razmu, slednjič slavnemu pevskega društvu »Trebevič« na prisrčnem brzojavnem pozdravu. »Lipa« obsenčaj nas nadalje z bratskim sočutstvom, »Zvezda« sveti nam nadalje na poti do narodnega napredka, in ti slavno bratsko društvo ob Miljački v naši slovanski Bosni spominjaj se nas tržaških Slovencev vsikdar v znamenju slovanke vzajemnosti!

S to iskreno željo sklepamo to zahvalo svojo.

V Padriču, dne 28. julija 1900.

Odbor
pevskega društva »Slovan«.

Vesti iz ostale Primorske.

† Aleksander vitez Eluseheg, c. k. namestniški svetovalec, okrajni glavar, bivši deželni poslanec in člen — italijanske stranke do zadnjega diha (toliko kakor zasebnik, kolikor v svojem uradnem poslovanju) in na zadnje tajnik žalostno proslule občine poreške. Koliko žalostnih spominov se

nam vzbujajo v duši ob temu imenu! V zolč bi morali pomakati svoje pero, ako bi hoteli povedati, kaj je bil ta mož Slovenec in Hrvatom Istre! Ali stojimo pred odprtim grobom in ta okolnost nam veva, da obmolknemo in da rečemo z »Našo Slogo«: Sedaj stoji pred večnim sodnikom, ki naj bo milostljiv in naj podeli pokoj duši njegovi!

× Nam ne odgovarjajo. Gospodarska zadruga v Podgradu je v minolem letu stavila deželnemu kulturnemu svetu v Poreču predlog, kako bi se potom zakona uredilo oplemenjevanje krav, oziroma držanje bikov, kakor je v sosednjih pokrajinah. Deželni kulturni svet ni na ta predlog odgovoril ni črno ni belo in že smo mislili, da je iste zakopal med stare spise. Ali to pot smo se prevarili — vsaj deloma. V svoji šesti dne 7. julija 1900. je ta kulturni svet na predlog gospodarske zadruge v Kopru sklenil soglasno, da je priporočiti dež. zboru odboru, naj sestavi in predloži deželnemu načrt zakona, s katerim bi se na sličen način uredilo oplemenjevanje krav in držanje bikov za pleme.

Ali ni značilno to. Gospodarska zadruga v Podgradu je predlagala nekaj koristnega in pametnega, kar je tudi deželni kulturni svet spoznal za pametno in koristno — kakor priča ravnokar omenjeni sklep. Ali za to korporacijo je bila važnejša okolnost, da je gospodarska zadruga v Podgradu slovenska korporacija, zato niti ogovoril ni in je raje pustil, da se je koristna stvar zavlekla za leto dni.... Sedaj pa, ko je zadruga v Kopru predlagala isto, je pa kar hitel se svojimi sklepi! Nam torej niti odgovarjajo ne in ne ožejo slišati tudinajpametnejših predlogov in tudi v takih stvareh ne, ki nimajo nikake zveze s političnimi ali narodnimi boji!! Je-li možno z večim enizmom in večo frivolnostjo upravljati gospodarske interese pokrajine?! In taki upravitelji imajo vso moč v deželi, taki ljudje režejo ubogemu ljudstvu tudi — vsakdanji kruh!! Tužna nam majka!

× Avstro-ogerska poletna eskadra pride 15. avgusta na Reko, kjer ostane 6 dni. Za sprejem se vrše velike priprave.

Vesti iz Kranjske.

* Umrli je predvčeraj v Kranju posestnik gospod Valentin Prevec, star 73 let. Bil je svoj čas župan v Kamniku in deželni poslanec. N. v m. p.!

* Ušel je prisiljenec Ignacij Anghäuser od dela v Levstikovih ulicah v Ljubljani. A njegova »podjetnost« mu ni mnogo hasnila, ker ga je paznik skoro zopet imel v rokah.

* Strela je udarila dne 17. t. m. ponoči v zavrsko koč v kamniških planinah in ubila enega vola in eno kravo. Izmed treh pastirjev, ki so bili v koči, je le enega nekoliko omamila, ki pa se je kmalo zopet zavedel.

* Na gimnaziju v Kranju je bilo doslej v prvi razred sprejetih 69 učencev.

* Dvanajst gluhonemih deklic je zadajo nedeljo v Šmihelu pri Novem mestu prvokrat pristopilo k sv. obhajilu. Vse je s solzami v očeh poslušalo, ko so gluhoneme deklice glasno molile in odgovarjale na vprašanja pri krstni objubi. Taki vspehi pri gluhonemih nesrečnikih morajo biti pač učiteljem v sladko zadoščenje za velikanski trud in človekoljubno delo.

Vesti iz Štajerske.

— Požar v gratweinski papirnici. Vsled neke napake na električni razsvetljavi je izbruhnil predvčeraj ob 2. uri po noči velik požar v gratweinski papirnici. V tovarni je bilo nakopičenega mnogo lesa ter je ogenj strašno zadivjal. Tovarna za celulozo je pogorela do tal, ostala poslopja so rešili s pomočjo sedmih gasilnih društev. Škode je 320.000 kron in na stotine delavcev je sedaj brez dela.

— Petindvajsetletnico mašništva je praznoval dne 25. t. m. knezoškof lavantinski dr. Mihael Napotnik.

— Bismarkov kult v Gradu. Kakor smo poročali, je nedavno temu neki hudomusnež podžagal Bismarkov hrast v Gradu. To je bil baje usoden dogodek za veleniški Gradec, kajti, pomislite, kako naj bi vrli Gradčani živeli in dihal brez Bismarkovega hrasta!! Zato je v sredo v graškem obč. svetu nasvetoval neki obč. svetnik, naj se namesto podžaganega Bismarkovega hrasta usadi drug hrast v mestnem parku ali pa na Bismarkovem trgu. Temu novemu hrastu naj bi se

pridelila tudi stalna — straža. O ti ubogi Bismarekovi: koliko skrbi in preglavice jim napravljajo Bismarekov kult!

Vesti iz Koroške.

Nemški naslov si je omislil oštr I. Šuster p. d. Maček v št. Jakobu za priliko, ko je tje kaj prišel železniški minister Wittek. Preje je imel na svoji gostilni samo slovenski napis. Še bolj značilno je pa to, da so o prihodu ministra iz oken one gostilne zadoneli krepki «heil-klici», mej tem, ko so vsi navzoči Slovenci klicali «živijo», navzoči Nemci iz Celovca pa «hoch» — kar jim gotovo nihče ni zameril — vsaki po svoje! A žalostno in sramotno pa je, da so «heil» klicala dekleta, katere je mati učila moliti in govoriti slovenski. Kaj je neki hotela dotična rodbina doseči od ministra s svojim smešnim nemškutarskim oduševljenjem, katerega si je navzela menda kar čez noč? Res, bolj sramotnega in smešnega ni, nego je početje narodnih izdaj, katere narod proklinja, naprotniki pa se jim posmehujejo in jih o tem, ko se okorišajo na njih početju, iz dna duše — zaničujejo.

(Po «Miru».)

(Kwizde restitucijski fluid za konje). „Sport“, strokovniški list za dirkarstvo, lov in konje, se izraža o Kwizdovem restitucijskem fluidu tako-le: Kdor hoče mišice svojih konj pri močni vporabi ohraniti sveže, se mu priporoča, da vporablja restitucijski fluid Frana Ivana Kwizde v Korneuburgu. Po vsakokratni rabi naj se mišice dobro obribo s slamo, potem pa se noge konja od kolena do binclja naribajo s tem restitucijskim fluidom in lahko zavežejo; to je priprosto a vendar jako dobro sredstvo, da se mišice ohranijo sveže in čvrste in se prepreči nastajanje žolčevja. Kwizdovega c. kr. priv. restitucijskega fluida naj bi torej ne manjkalo v nobenem dobro urejenem hlevu.

Posebne antiziptični lastnosti delov Praškega domačega mazila iz lekarn B. Fragner-ja v Prazi napravijo prav dobre vspehe pri zdravljenju raznih ran. To sredstvo je enakodobno v varstvo ran. To zavaruje nečistost in vnetje in blaži bolečine. To dobro domače sredstvo dobiva se v tukajšnjih lekarnah. — Glej oglaš!

Pismo s Krasa.

Enkrat, pa res ne vem ravno kedaj, ste mi rekli g. urednik, naj Vam kaj napišem. Jaz bi tako rada, res rada kaj pisala, pa veste, da mi je skoraj pogum upadel, ko sem čitala v »Slov. Narodu« zadnje »Sobotno pismo« g. Grigorovića. Tam nas smatra dotični gospod vse tržaške Slovence in Tržačanke, da nismo duhoviti. Kako naj piše človek, posebno pa ženska, če ni duhovita? — In mi Tržačani, kje se moremo meriti — z Ljubljanci? No, ker pa se ravno malo hladim te pasje dneve na kršnem Krasu, poskusila sem danes, da Vam nekaj napišem.

Jaz res ne morem pojmiti, kako ste mogli sprejeti tisti podlistek »Mrakove o« Izletu v Benetke«. Mrakova piše tako vse »po domače«, prav po kraško!...

Nič finega in duhovitega, bi rekel gosp. Grigorović. Zdaj pa si zopet nekaj mislim o Vas g. urednik. Vem, da Vi sami priznavate in veste, da smo Tržačani in Tržačanke prav »skromni« ljudje. Kje se pa hočemo »manire« učiti? Mi nimamo ne svojega gledališča, ne imenitnega »Narodnega doma«, da bi se po parketah učili lepo hoditi, lepo kramljati, lepo se klanjati, lepo govoriti, se srčkano smejati itd. Naša društva so vesela, ako imajo kak kot, kjer morejo prirejati skromne veselice. In vendar smo zadovoljni v svojih krogih; morda celo bolj, nego v Ljubljani, kjer se že grdo gledajo med seboj, če so klerikaleci in liberalci skupaj pomešani!...

Kaj Vam zopet očitata neki dopisnik v »Slov. Narodu«? Da, za Vašim irbtom se kuje neka liberalna stranka. Torej tudi sem v naš Trst bi nam hoteli vsiliti to, ako ne faktično pa v domišljiji. Veste, kaj Vam pravim jaz? Ne bodimo ne klerikaleci ne liberalci, ne konservativci in kaj vem, kaj še vse: bodimo le samo pristni za narodno stvar uneti — Slovenci in Slovenke!

Pazimo, da se ta nesrečni bratski prepir ne ugnezdi tudi pri nas. Delajmo složno, če tudi skromno. Saj vidite, da nam tržaškim Slovincem noče pomagati nikdo, saj vidimo, kako neradi naši rojaki poslušajo naše težnje in potrebe!

Na Krasu, posebno pa v kraškem Parizu, v Sežani, imamo polno tujcev, seveda le samih Italijanov, ki se hodijo sem hladiti in krepiti s kraškim terančkom. Da se tudi tu zavzemajo za vse, kar varuje italijanski značaj, o tem naj vam navedem sledeči slučaj:

Neko 14-letno dekle je prišlo obiskat svojo staro mater. Dekle seveda, (da si sta roditelja oba Slovenca) ni znalo govoriti drugače nego italijanski. Staro mater dasi pri-

prosto kmetico, je to hudo užalilo ter je dekletu povedala, da je grdo, da noče ali ne zna slovenski, saj, da jej je mati njena (starkina) hči, — Slovenka! Ona da se sramuje, da ima take unuke in unukinje! Vso čast stari ženi!

To sta pa slišali slučajno dve Italijanki, ki ste tu na letovišču, ter jej, (ker je ta ženska tudi branjevka) od sedaj naprej na data zaslužka niti za pol vinarija, kajti dekleta da ima prav, ako meni, da jej v Trstu ne treba znati drugega, nego italijanski.

Vidite, kako ste vzkipele ti dve, dočim so naše Slovenke še vse tako nezavedne!

Slednjič pa naj vam še naznanim, da obžalujem, da nisem bila s »prijateljem« na izletu v Koper, da bi videla tisto znamenito »sceno«, ko se je šlo za sedeže, da bi si tudi jaz v tistem dirindaju udobila kak brezplačen — sedež. Na takem je bolj imenitno sedeti nego na plačnem — kaj ne gosp. urednik? Bolj »duhovito« mora biti..., posebno če ni kaj v žepu. —

Bodite zdravi!

Vaša kraška Tržačanka.

Brzobjavna poročila.

Shod slovenskih in hrvatskih abiturijentov razpuščen.

ZAGREB 28. (Priv.) Skupščina slovenskih in hrvatskih abiturijentov razpuščena. Svečanosti so zabranjene. Sestanek prepovedan. Mej narodom silno razburjenje.

Iz deželnega zbora istrskege.

KOPER 28. (Priv.) Slovanov ni; navzočih 18 poslancev večine. Med vlogami zahvala prof. Mitisa za uštevanje učiteljevanja na Italijanskem v službena leta.

Depanher je interpeliral zaradi sodnega poverjenika v Buzetu, ker je Slovan, Ventrella zaradi železniške zveze Sv. Lucija-Piran, Ghersa zaradi »slaviziranja« rodbinskih imen po slov. duhovščini. Novi stavbinski red za mesto Pulj sprejet v prvem čitanju, zakonska načrta o spremembi § 31. in 32. občinskega reda in o ustanovi penzijskega fonda za obč. uradnike sprejeta v drugem čitanju.

Deželni odbor bo imel pravico potrjevanja uradnikov. Sprememba zakona o nakladah na pivo in špirit sprejeta v 2. in 3. čitanju. Dr. Ventrella je predlagal, da je pozvati občine, da bodo previdnejše o oddajanju koncesij za krčme.

Sprejeli so sklepni račun jubilejnega zaklada Frana Josipa I. Posl. Tomasi je utemeljeval predlog o parceliranju domskega gozda v Motovunu. Proučevanje predloga so izročili agrarnemu odseku. Predlog o pozivu vladi, da izvrši pristanišče v Miljah, bodo razpravljali prihodnjič. Prih. seja bo v torek ob 9. uri zjutraj.

Zaroka nadvojvode Petra Ferdinanda.

DUNAJ 28. (K. B.) »Wiener Zeitung« je razglasila zaročitev nadvojvode Petra Ferdinanda s Marijo Kristino, princezino Bourbonško-Sicilijansko.

BELIGRAD 27. (Iz arb. urad. vira.) Kralj Aleksander je predhodno obvestil carja Nikolaja o svoji zaroki, ker je bil pokojni car Aleksander kum srbskega kralja ter sta si vsled tega car Nikolaj in kralj Aleksander po pravoslavni pojmi nekoliko v sorodstvu.

Poroka nizozemske kraljice.

AMSTERDAM 27. (K. B.) »Handelsblad« je izvedel, da Kraljica Viljmina na svoj rojstni dan, dne 31. avgusta, priobči svojo bližnjo poroko.

Solnčarica v Parizu.

PARIZ 28. (K. B.) Včeraj se je pripetilo tukaj 40 slučajev solnčarice, mej temi 13 smrtnih.

Spremembe na višjem poveljstvu vojske. PARIZ (K. B.) Glasom lista »Matin« je v bližnjem času pričakovati znamenitih sprememb na višjem poveljstvu vojske na kopnem.

Vojna v Južni Afriki.

LONDON 28. (K. B.) Glasom depeše lorda Roberta iz Pretorije od včerajšnjega dne je prišel general French dne 25. t. m. v bližino Middeburga ter je videl v oddaljenosti 7 milj sovražnika, ki se je v velikem neredu umikal. Pot proti severu je več milj daleč zaprta. General Hunter je zasedel Foursburg, kjer je našel ženo predsednika Steijna.

Iz angleške zbornice.

LONDON 28. (K. B.) (Spodnja zbornica.) Dodatni kredit od 11 in pol milijona šterlingov je bil s 87 proti 12 glasovom sprejet.

Policijska uradnika umorjena.

NEW-ORLEANS 28. (K. B.) »Reuter« javlja: Včeraj popoldne sta bila dva policijska uradnika umorjena od pripadnikov ogerske države.

Ustaja na Kitajskem.

WASHINGTON 27. (K. B.) Amerikanska vlada je odklonila predlog kitajske vlade, da bi velevali vojne operacije, obrnjene proti Peking. ustavile pod pogojem, da Kitajci puste poslanike iz Pekinga v Tientsin.

LONDON 27. (K. B.) »Morning Post« javlja, da je Li-Hung Čang pred dvema dnevi izjavil na neko vprašanje, da je Robert Hart živ.

govoru poslovlil od vojakov.

BEROLIN 27. (K. B.) Wolff javlja iz Tientsina dne 24. t. m.: Danes je prišel nekemu carinskemu uradniku sel, ki je zapustil dne 15. t. m. Peking; isti je poročal, da so čete generala Tunga premagale v bitki vojake prince Činga. Tujei da se branijo v severni katedrali blizu »prepovedanega mesta«.

LONDON 27. (K. B.) Brodrick je izjavil v spodnji zbornici, da vlada ni dobila nobenih novih vesti s Kitajskega; zvezne čete da še niso mogle napredovati proti Peking, vendar da so priprave v to svrhodvršene.

LONDON 27. (K. B.) »Daily Telegraph« javlja včeraj iz Tokia, da se je pri Šang-Hai-Kvanu izkrcala japonska četa ter izvajala veliko zmago.

LONDON 27. (K. B.) Dopisnik lista »Daily Mail« brzobjavlja iz Shanghai, da je prejel od angleškega poslanika v Peking pismo od dne 6. t. m., glasom katerega tujei ne dobivajo nobene pomoči od kitajskih oblasti. Tri poslanstva se še drže vsled bojazljivosti Kitajcev. Upamo, da se bomo mogli držati še 14 dni, ako bo pa pritisk velik, le tri dni. Bombardiranje z granatami traja še.

LONDON 28. (K. B.) Reuterjev urad javlja iz Hongkonga: Vodja nekega kitajskega prevoznega parnika, ki v Kantonu nalaga premog, je izjavil, da odpluje nemudoma v Shanghai, da popelje nazaj Li-Hung-Čanga. V Kantonu so povsod pritirjeni lepaki, s katerimi se ljudstvo pozivlja, da se vzdigne, pomori kitajske uradnike in tujce ter da mestni del Sannien opleni in požge. Dosedaj vlada v Kantonu mir. Amerikanski križar »Buffalo« in angleški križar »Mohawok« sta došla sem.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 28. julija 1900.

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago. Kava: Prošli teden je bilo gibanje na kavnih trgih zelo živahno. Menični kurz se je poslabšal za 10 $\frac{1}{2}$ % ter je poskočila cena za 500 reis, kar pomenja znižanje cen ponudbam za 2/6 šilinga. — Pridelek v Riosu cenijo na 2,750.000 vreč, pridelek v Santosu na 6,000.000 vreč. — Dovozev je bilo, kakor se to o tej dobi razume samo po sebi, precej. Na mero-dajnih trgih je spočetka rastla cena, a koncem tedna je padla za kakih 10%. Naš trg se je ravnal po položaju ostalih trgov ter so cene padle za 2 K od 50 kg nasproti cenam prošlega tedna. Promet omejen. — S trga so vzeli 2000 vreč kave Santos »good average« po 56—59.50 K in 2000 vreč dto. Superior po 57—62 K od 50 kg. — V javnih skladiščih je 9582 q kave, — Došlo je od 20.—26. julija t. l. iz Santosa in Rio Janeira s parnikom »Orion« 7731 vreč kave Santos in 5504 dto Rio; raznega izvoza 1840 vreč kave.

Poper: Položaj trden; prodajalec zelo rezervirani. Cene:

poper	Singapore	K. 75.—
„	Tellicherry	„ 74.—
„	Batavia	„ 71.—
„	Penang C	„ 70.—
„	Penang D	„ 68.50

Piment. Položaj nespremenjen; cene se niso mnogo spreminjale. Gotovo blago 80 K.

Cassia lignea: Cene rastejo neprestano; povpraševanje živahno. Izbrano blago K 57, novi »Standard« 52 K.

Klinčki zanemarjeni, brez kupčije. Cena 50 kron.

Sladkor: Položaj je bil prošli teden še vedno v obče ugoden ter so cene zopet nekoliko poskočile. Tudi na našem trgu so bile cene vedno trdne ter so polagoma rastle zlasti za centrifugalni sladkor, to pa vsled velikih prodaj na Angležkem. Danes smo zaključili o naslednjih cenah:

Za gotovo blago v tranzitu, vozne prosto v Trstu s skantom 2 $\frac{1}{2}$ %:

Centrifugalni pilé	29 $\frac{3}{4}$ —30 $\frac{1}{2}$ K
Melis-pilé	29 $\frac{1}{2}$ —30 „
Concassé	29 $\frac{1}{2}$ —30 „
V klobukih po 1.80—2 kg.	31 ——— „
V kockah v zabojih po	
25 in 50 kg.	31 $\frac{1}{2}$ —32 $\frac{1}{2}$ „

Za naročbe november-marecij:

Centrifugalni pilé	27 $\frac{1}{4}$ —27 $\frac{3}{4}$ K
Melis	27 $\frac{1}{2}$ —28 „

Z notranjosti je došlo od 20. do 26. t. m. po železnici 17.100 q proti 12.300 v isti dobi lanskega leta. — Zaloga je znašala dne 25. t. m. 127.500 q, od katerih je bilo 123.775 q v javnih skladiščih (proti 66.600 in 65.857 q v isti dobi lanskega leta).

Žito: Pšenica in turščica trdna, ostali predmeti nespremenjeni. — Prodalo se je 1000 q turščice levantinske po 11.40 do 12 K za q. — Zaloga znaša: 301 q pšenice (101 q v jav. skladiščih), 11.503 q turščice (11.103 q v skladiščih) in 290 q ovsa.

Bombaž: Trg trden, brez kupčije.

Moka. Trg nespremenjen; malo kupčije.

Južno sadje: Malo komisij, trg slab. V mandateljih prodaja na drobno o trdnih cenah. Prodalo se je 3000 zabojev limon siciljskih po 4 do 14 K in 600 zabojev dto puljskih po 4 do 12 K za zaboj.

Les: Cene trdne; malo kupčije, ker ni dobajalo skoro nič naročb s Turškega in Grškega.

Riž: Položaj isti kakor prošli teden; cene rastejo počasno; promet zmeren.

Br. 518

O. Š. S.

Natečaj.

Na mešani enorazrednici se slovenskim učnim jezikom v Slivji popolniti je mesto učitelja-voditelja III. plačilnega reda. Prosilci imajo dokazati, da so usposobljeni tudi za poučevanje katoliškega veronauka kakor pomočniki.

Dohodki, združeni s to službo, razvidni so iz deželne postave za Istro z dne 14 decembra 1888 dež. zak. št. 1 ex 1899.

Prosilci naj vložijo svoje pravilno opremljene prošnje predpisanim potom tekom štirih tednov na podpisnem okrajnem glavarstvu.

Volosko, dne 25. julija 1900.

C. kr. okrajni šolski svet

Predsednik: Scarpa

Proti malokrvnosti

Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli v Ljubljani
dvor. založnika Nj. Svetosti papeža,

Ima v sebi 90 krat več železa

kakor druga po reklamni nezasluzno sloveča **china-železnato vino**, katera čisto nimajo več železa v sebi, kakor vsako ceno namizno vino.

Vsled tega največje jamstvo za izdatnost tega vina pri malokrvnih, nervoznih ali vsled bolezni pri oslablih osebah, kakor tudi še posebno pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih. Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Učenca za pekarijo

išče pek Henrik Stibel Piaz-zetta S. Giacomo.

OBUVALA!

PEPI KRAŠEVEC

pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke

Postne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštne prosta.

Prezerna vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se priporoča

Josip Stantič
čevlj. mojster

Kuharica

ki je bila že več časa v službi pri gospodih duhovnikih, bi želela zopet nastopiti tako službo. Poblížnja obvestila daje upravnistvo tega lista.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kaljsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trdnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjavi in cvetlicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fendler & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travniki 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Nikaka skrivnost ni več,

da si napravi vsakdo doma sam brez vsake priprave in težave najfinije likerje po francoskem sistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za po 5 litrov likerjev: **Tropinovec, Absint, Vermut, Ruski pelinovec, Češki liker, Kimel po 80 kr.; Slivovec, Rum, Česnjevec, Alaš, Alpski liker po 85 kr. in Konjak, Benediktinec, Chartreuse, Pilzenski liker po 95 kr.** Razpošiljam proti predplačilu v znakah ali poštno nakaznico; po poštenu povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljki pridenem navodilo kako se napravi liker. Preprodajalec, če naročijo več blaga, se cene mnogo znižajo.

Anton Rukavina

TRST - Via Belvedere št. 23. - TRST

Konservatorist

sprejme poučevanje na glasovir čez počitnice, to je do oktobra meseca. Naslov: **Via Stadion št. 19, I. nad.**

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poročstvom,

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6% na zastavo po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

„Delavsko konsumno društvo“

pri Sv. Jakobu

priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu svojo

„Narodno gostilno“

ulica Concordia št. 1 a (vogal ulice Vespucci)

toči izvrstno istrsko in dalmatinsko črno, vipavsko belo vino ter Šteinfeldsko pivo I. vrste. Za družbe so posebne sobe na razpolago.

Na obilno obiskovanje uljudno vabi

Odbor.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki s. nalože za najmanj jedno leto po 5%, navadne po 4 1/2%, in vloge na Conto-current po 3,60%. Sprejema hranilne knjižice družih zavodov brez izgube obresti ter izdaja v zameno lastne. Rentni davek plačuje zadruga sama.

Daje posojila na poročstvo ali zastavo na 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo delež po 300 kron po 1 krono na teden, ali daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obrestujejo po 6,15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9—12. dopoldne.

Restavracija

Ivana Šiškovica, Hrpelje-Kozina

se odda v najem radi družinskih razmer in preoblegla posla s prodajalnicami jestvin. Gostilna je v najlepši legi ob glavni cesti v Kozini, obsega mnogo lepih in elegantnih sob za gostijo in letoviščarje ter je po letu in po zimi vedno dobro obiskovana. Poseben hlev za konje in vozove.

Ponudbe sprejema lastnik Ivan Šiškovič Hrpelje-Kozina.

Ugodna prilika.

Radi preselitve se proda v Komnu za **neverjetno nizko ceno** dve tikajoči se hiši (jedna dvonadstropna, druga jednonadstropna), bogato **mēblirani**, z lepim dvoriščem, z dvema podzemeljskimi kletmi, hlevom, žganjarnico, vodnjakom, z razno kletarsko in gospodarsko opravo in lepo vredenim vrtom. Poleg tega še 10.437 m² velik, vzorno vreden vinograd, cepljen na ameriški podlagi v rofošk v 2. 3. in 4. letu starosti. Hiši ste kaj pripravi za obrt posebno pa za letovišnike ter bi z ozirom na neverjetno skromno ceno donasali velik letni dobiček.

Iz prijaznosti posreduje Josip Štrekelj v Komnu.

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane usovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske kakor: saten, perkal, pikē za obleke in bluze v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovratniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prti; bele in barvane zagrinjala na meter in gotove.

Drobniarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo očnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadeja se tudi v prihodnje podpore cen odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najuljudnej

M. Aite.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gospodsk ulica hšt. 7., I. nadstr

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.

Poštno-hran. račun št. 837.315.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga

vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapacijami, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovratnih naročil v vsi to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Staro in prekušeno sredstvo (masilo) za jačenje in krepljenje kite in mišice človeškega života je

Kwizde fluid

Znamka kača (tekočina proti trganju) To tekočino rabijo hribolazci, kolesarji in jezdec z vspehom za ojačenje in okrepljenje po velikih naporih. Cena 1 steklenice 1 gld., 1/2 steklenice 60 nč. ter se dobi pristna v vseh lekarnah.

Glavna zaloga

v okrožni lekarni v Korneuburgu pri Dunaju.

Ženitev.

Radi pomankanja znanja išče katoliški dunajski odvetnik tem potom v zakon, katoliško in premožno deklico ali udovo. Ponudbe pod »Heirat 415« na urad za oglase Friedl, Dunaj V/1 Matzleinsdorferstrasse 7.

Dr. Gustav Gregorin, odvetnik,

via Molino piccolo 3. II.

sprejme v svojo pisarno pisarniškega vežbenika.

Čestitam in se radujem z Vami na tako dobrem izdelku

piše odlični trgovec, gospod I. Prelog iz Trsta, prvi kranjski tovarni testenin: Žnideršič in Valenčič v II. Bistrici. Original tega lista z dne 21. januarja t. l. vsakemu na ogled.

Gimnazijski konvikt

Benediktinske ustanove pri Sv. Pavlu na Koroškem.

Polletna penzija 280 kron.

Javni višji gimnazij.

Pojasnila daje predstojništvo konvikta. Rok za vsprejemno skušnjo: 17. september.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slasti in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nč., po pošti 6 nvč. več.

varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu št. 33.

podružnica Trst.

Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbarstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače in facon, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa,

vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč

peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne mēble in pred ognjem varne blagajne nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

Kurje oči

trlo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv Trnkoczy-jev obliž, kateri se dobiva v **Francisus-Apotheke na Dunaju V/2 Schönbrunnerstrasse 107.** Cena 60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr., franco po predplačilu zneska v poštini znakah ali proti povzetju. Obliži za poskušnjo 35 kr., po pošti 40 kr. **Učinek zjamčen!** Razpošiljatev takoj sprejmu naročbe. V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju SERRAVALLO, Piazza del sale.